

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10P/39/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614206013
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5614206013.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Evou Uličnou v právnej veci navrhovateľky Ž. Č., rodenej D., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom Q. K., H. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Tamarou Maďarovou, advokátkou so sídlom v Liptovskom Mikuláši, M. M. Hodžu 3 proti odporcovi Š. Č., nar. X. XX. XXXX, trvale bytom Q. K., H. XXXX/XX, zastúpenému JUDr. Dagmar Slafkovskou, advokátkou so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Námestie osloboditeľov 37, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Č.: Š., nar. X. X. XXXX, K., nar. XX. X. XXXX O. Q., nar. X. X. XXXX, všetky bytom ako navrhovateľka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, na čas po rozvode, takto

rozhodol:

Manželstvo účastníkov konania Ž. Č., rodenej D. a Š. Č., uzavreté dňa XX. X. XXXX v Q. K., zapísané v Knihe manželstiev vo zväzku č. XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX, s a r o z v á d z a .

Maloletý Š. Č., nar. X. X. XXXX, maloletý K. Č., nar. XX. X. XXXX a maloletá Q. Č., nar. X. X. XXXX, s a z v e r u j ú na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Odporca je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého Š. Č., nar. X. X. XXXX, minimálnym výživným, určeným podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, mesačne, na výživu maloletého K. Č., nar. XX. X. XXXX, minimálnym výživným, určeným podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, mesačne a na výživu maloletej Q. Č., nar. X. X. XXXX, minimálnym výživným, určeným podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám navrhovateľky, počnúc právoplatnosťou výroku súdu o rozvode manželstva účastníkov.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 2. 7. 2014, sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva s odporcom, uzavretého dňa XX. X. XXXX v Q. K. a úpravy

výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Š. Č., K. Č. a Q. Č. na čas po rozvoze tak, že sa zverujú do jej osobnej starostlivosti, s právom deti zastupovať a spravovať ich majetok, za súčasného uloženia povinnosti odporcovi prispievať na výživu detí minimálnym výživným. V návrhu uviedla, že jedná sa o druhé manželstvo s odporcom, ktoré uzatvorili opätovne po tom, čo sa v roku 2004 rozviedli. Postupne však zistila, že odporca svoje správanie ani postoj k rodine nezmenil. Hrával automaty, peniaze míňal na iné veci ako rodinu a narobil dlhy. Vzťahy sa výrazne zhoršili v poslednom pol roku. Pred 3 mesiacmi odišiel odporca bývať ku svojej matke.

Odporca s návrhom navrhovateľky na rozvod manželstva, vrátane úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, súhlasil.

Právna zástupkyňa navrhovateľky uviedla, že navrhuje manželstvo účastníkov rozviesť, nakoľko manželia nevedia žiť v spoločnej domácnosti a vzťahy medzi nimi sú rozvrátené.

Právna zástupkyňa odporcu uviedla, že manželstvo účastníkov je rozvrátené, preto ho navrhuje rozviesť. Poukázala na skutočnosť, že navrhovateľka sa dopustila nevery ešte za trvania manželstva.

Kolízny opatrovník maloletých detí pre prípad rozvodu navrhol zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti navrhovateľky, s právom deti zastupovať a spravovať ich majetok. Výživné navrhol určiť vo výške minimálneho výživného. Poukázal na to, že pri osobnom šetrení bolo zistené, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, deti žijú so svojou matkou. Pri osobnom pohovore s maloletou Q. bolo zistené, že chce zostať v starostlivosti matky a situácia v rodine je pokojnejšia po odchode otca.

Navrhovateľka pri výsluchu na súdnom pojednávaní uviedla, že ani po prvom rozvoze manželstva a opätovnom uzavretí manželstva sa správanie odporcu nezmenilo. Odporca hral automaty podľa toho, koľko mal peňazí. Pokiaľ si niečo privyrobil, tak to prehral. Asi pol roka dozadu si už nerozumeli, hádali sa, a to každé 2-3 dni, intímne spolu nežili. Odporca odišiel zo spoločnej domácnosti v marci. Hádky zle vplývali na deti. Hádky vznikali preto, že všetko bolo na nej, nebolo dostatok finančných prostriedkov. Má mimomanželskú známosť, ktorá však vznikla po odchode odporcu zo spoločnej domácnosti. S priateľom v spoločnej domácnosti nebýva, priateľ býva v Českej republike. Maloleté deti navštevujú základnú školu. Vznikajú na ne len bežné výdavky, pravidelne neužívajú žiadne lieky. Za obedy im vznikajú výdavky 2-3 eurá mesačne na jedno dieťa, za mobilné telefóny im platí 5-10 eur mesačne. Výdavky na bývanie v nájomnom mestskom byte sú 137 eur mesačne, 18 eur mesačne na plyn, na drevo v zimných mesiacoch 80-90 eur. Poberá príjem z dávok v hmotnej núdzi vo výške 321 eur mesačne a prídavky na deti. Na stretávaní odporcu s maloletými deťmi sa vedia dohodnúť.

Odporca pri výsluchu na súdnom pojednávaní uviedol, že vzťahy v manželstve sú rozvrátené, nakoľko navrhovateľka si našla známosť. Poprel, že by hrával automaty. Zo spoločnej domácnosti odišiel po bežnej hádke. Dovtedy boli vzťahy normálne. Rozviesť sa chce preto, že navrhovateľka má priateľa. Pokiaľ sa aj hádali, bolo to jedenkrát za 3-4 mesiace, jednalo sa o bežné hádky. Vzťahy medzi nimi kolísali, boli tam nezhody, avšak nevedel uviesť prečo. Má príjem z dávok v hmotnej núdzi vo výške 60 eur mesačne. Býva v spoločnej domácnosti so svojou mamou, ktorej dáva na stravu 50 eur, na bývanie jej neprispieva. Má 3 vyživovacie povinnosti, majetok nevlastní.

Okrem výsluchu účastníkov konania súd vykonal vo veci dokazovanie aj listinnými dôkazmi, a to sobášnym listom účastníkov konania, rodnými listami maloletých detí pochádzajúcich z manželstva, dohodou o vykonaní menších obecných služieb organizovaných obcou, lustráciou účastníkov v databáze Sociálnej poisťovne a obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 13C/173/2004 a 10P/34/2014, zistiť nasledovný skutkový stav:

Účastníci uzavreli manželstvo dňa XX. X. XXXX v Q. K.. Manželstvo je zapísané v Knihe manželstiev vo zväzku číslo XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX. U oboch účastníkov sa jedná o druhé manželstvo. Účastníci už v minulosti uzavreli manželstvo dňa 2. 9. 2000. Rozsudkom

Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 13. 7. 2004, č. k. 13C/173/2004-19, bolo manželstvo účastníkov rozvedené. Účastníkom sa narodili 3 maloleté deti, a to Š. Č., K. Č. O. Q. Č..

Navrhovateľka je nezamestnaná, evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1. 9. 2004. Na základe dohody o vykonaní menších obecných služieb organizovaných obcou zo dňa 30. 5. 2014 vykonáva menšie obecné služby pre Mesto Q. K. v období od 2. 6. 2014 do 30. 11. 2014. Z výkonu uvedených prác jej nevyplýva žiadny príjem, nakoľko odpracovanie je potrebné pre poberanie aktivačného príspevku. Je poberateľkou dávok v hmotnej núdzi, ktoré sú jej poskytované preddavkovo z dôvodu prebiehajúceho konania o určenie výživného na manželku a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Priemerná výška dávok v hmotnej núdzi v roku 2014 predstavovala 355,03 eura, od júna 2014 poberá dávky vo výške 321,10 eura. Má 3 vyživovacie povinnosti.

Odporca je nezamestnaný, evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 15. 11. 2010. Do 31. 5. 2014 bol pre účely poskytovania dávok v hmotnej núdzi spoluposudzovanou osobou spolu s navrhovateľkou. Od 1. 6. 2014 sú mu poskytované dávky v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eura. Má 3 vyživovacie povinnosti.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd manželstvo účastníkov rozviedol, nakoľko mal z vykonaného dokazovania preukázané, že vzťahy medzi nimi sú vážne a trvalo rozvrátené, manželstvo v súčasnosti neplní žiadnu zo svojich funkcií a nie je ani predpoklad obnovenia manželského spolužitia. Je potrebné uviesť, že sa jedná už o druhé spoločné manželstvo účastníkov, pričom ich prvé manželstvo bolo rozvedené. Uvedená skutočnosť sama o sebe svedčí o trvalosti rozvratu ich vzťahov. Navrhovateľka uviedla, že nezhody medzi nimi pretrvávali aj v poradí druhom manželstve, nakoľko odporca nezmenil svoje správanie, ktoré ju viedlo po prvý krát k podaniu návrhu na rozvod manželstva. Napriek tomu, že odporca tvrdil, že v manželstve vznikali len bežné hádky, uvedené tvrdenie je v rozpore s jeho faktickým správaním, keď opustil spoločnú domácnosť s navrhovateľkou a odsťahoval sa ku svojej matke. Napokon, odporca pripustil, že vzťahy medzi nimi neboli optimálne, vznikali medzi nimi hádky, aj keď na ich frekvencii sa účastníci nezhodli. Príčiny rozvratu vzťahov medzi manželmi spočívali v ich vzájomnom odcudzení, ku ktorému došlo v dôsledku rozdielnych predstáv účastníkov o fungovaní manželstva a rodiny. Navrhovateľka poukazovala na to, že odporca mal problémy s hraním automatov, pociťovala, že odporca sa nedostatočne stará o rodinu. Pokiaľ aj odporca uvedenú skutočnosť poprel, už samotné pociťovanie nezájmu zo strany odporcu bolo spôsobilé v navrhovateľke vyvolať citové odcudzenie. Citové odcudzenie manželov viedlo k ich vzájomným konfliktom, ktoré vyvrcholili odchodom odporcu zo spoločnej domácnosti. Odporca síce poukazoval na to, že dôvodom rozvratu vzťahov s navrhovateľkou bola mimomanželská známosť navrhovateľky, k jej vzniku však došlo až po odchode odporcu zo spoločnej domácnosti. Nepochybne už v čase, keď odporca opustil spoločnú domácnosť, a tým viac v čase vzniku mimomanželskej známosti navrhovateľky, boli vzťahy medzi manželmi vážne a trvalo rozvrátené, a preto len samotná skutočnosť mimomanželského vzťahu

navrhovateľky nebola príčinou rozvratu vzťahov medzi manželmi. Rozvod manželstva nebude ani v rozpore so záujmami maloletých detí, ktoré majú právo vyrastať v pokojnom a harmonickom rodinnom prostredí. Navrhovateľka uviedla, že hádky vznikali aj pred maloletými deťmi. V rodine účastníkov by teda nepochybne harmonické prostredie pre deti vytvorené nebolo. Navyše, od odchodu odporcu zo spoločnej domácnosti, deti žijú v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou, preto, vzhľadom na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva, sa na ich faktickom postavení nič nezmení.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa Zákona o životnom minime.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, v znení platnom od 1. 7. 2014, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva tak, že deti zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, čo zodpovedalo zhodnému návrhu oboch rodičov, s ktorým súhlasil aj kolízny opatrovník maloletých detí. V osobnej starostlivosti navrhovateľky neboli tvrdené, ani zistené, žiadne nedostatky. V súlade so zhodným návrhom rodičov súd zveril zastupovanie a správu majetku maloletých detí v bežných veciach navrhovateľke. Prihliadajúc k výške príjmov a výdavkov odporcu mu súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí minimálnym výživným, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov mesačne, ktoré aktuálne predstavuje 27,13 eura mesačne. Napriek tomu, že potreby maloletých detí by odôvodňovali vyššie výživné, súd nemal preukázané, že by aktuálne bolo v schopnostiach a možnostiach odporcu prispievať na výživu maloletých detí viac ako minimálnym výživným. Je tiež potrebné uviesť, že na deti nevznikajú iné, ako bežné výdavky, deti sa nevenujú záujmovej činnosti, sú zdravé, pravidelne neužívajú žiadne lieky. Deti majú zabezpečenú aj stravu v školskej jedálni za zľavnenú cenu vo výške približne 3 eurá mesačne. Stretávanie odporcu sa maloletými deťmi súd neupravil, nakoľko to rodičia nežiadali, keďže obaja vyjadrili vôľu na stretávaní sa dohodnúť.

Podľa § 144 Občianskeho súdneho poriadku, účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovaným zákonným ustanovením, podľa ktorého v konaní o rozvod manželstva účastníci zásadne nemajú právo na náhradu trov konania. Súd nemal preukázané, že by pomery účastníkov resp. okolnosti prípadu odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z nich.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 27 ods. 1 Zákona o rodine, manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.